

HiSTs faglige virksomhet – noen raske blikk på viktige ting

Hovedtrekk:

- **Studenttall:** HiST nest størst innen kategorien statlige høyskoler, målt i registrerte 2006-stud. Vi ligger klart etter HiOslos 11000, HiST har 6160, deretter HiBergen med 5500. HiST-tall synker, HiB- og HiO-tall stiger siste årene.
- **FoU** (målt som vitenskapelig publisering, bevilgning fra Forskningsråd + EU): HiST ligger ikke godt an i forhold til størrelsen. - HiST er derimot tradisjonelt god på formidling.
- **Studietilbudet:** sentral profil er den store bredden av **profesjonsutdanninger** på BA-(Bachelor-)nivå, - og den tilsvarende mangelen på kortere, mer universitetslike utdanninger. (Jfr. Trondheim har ikke hatt distriktshøgskole – før høyskolereformen i 1994, noe heller ikke Oslo, Bergen og Tromsø har hatt. [\[Frampek: Stjernøutvalget, som leverer sin utredning desember-07!\]](#))

Utdanninger

HiST dekker de vesentligste profesjonsutdanningene rettet mot

- helse- og sosialsektoren
- undervisning i grunnskolen
- teknologiske yrker (inkl. næringsmiddelteknologi)
- økonomisk-administrative yrker

For øvrig har HiST:

- enkelte teknisk-medisinske studier (radiograf, bioingeniør)
- Døvetolkeutdanning (BA)

Bachelorutdanningene dominerer tilbudet ved høgskolen.

Masterstudier: tallet er økende, men antallet totalt er ikke spesielt stort mtp. HiST sin størrelse.

Profesjonshøgskole med regional forankring

Gjennom virksomhetsideen (Strategisk plan 2005-2010) befestes høgskolens selvforståelse som **profesjonsutdanner**, som aktør med kompetanse i forhold til **praksisfeltet**, og som **regional innovasjonsaktør**.

HiST:

skal utdanne "...kandidater som med praktisk kyndighet, vitenskapelig tenkemåte, robuste kunnskaper og sosiale egenskaper skal videreutvikle de yrker og bransjer de går inn i".

HiST skal utvikle ny kunnskap som "... som skal komme allmennheten, våre partnere i næringslivet og offentlig sektor til gode, samt at den skal bidra til utvikling i regionen".

Styrker (2005) student- /studierelaterte forhold (1)

Stor fagportefølje av **etterspurte profesjonsutdanninger** på bachelornivå.

Meget god søkning til de fleste studiene. Men det er helse- og sosialfag, lærer- og økonomiutdanning som bærer søknadsmengden. God søkning også til etter- og videreutdanning.

Meget god studiepoengsproduksjon, blant de høyeste i landet.

Relativt god gjennomføring sett i nasjonal målestokk. Andel studenter som fullfører på normert tid er også god.

Studentene synes å være godt tilfreds med HiST som studiested. (Generelt er norske studenter fornøyd med studiestedet. Lite variasjoner mellom studiesteder, men mer merkbare mellom fag.)

Styrker (2005) student- /studierelaterte forhold (2)

Har et **historisk betinget fokus på undervisning**. - Det er først etter at UoH-sektoren har fått felles lov – 1995 - at FoU-arbeidet har satt fart ved høgskolene.

Høgskolen har den vurdering at profesjonsstudiene har **god praksisnærhet**. - Men er det praksisideal eller praksisrealitet?

Målt mot 5 andre store høgskoler ligger HiST **relativt godt an innenfor studentutveksling**, men et stykke etter de nasjonale målsettingene.

Svakheter (2005) student- /studierelaterte forhold (1)

Søkning: Innen ingeniørfag er det til dels dårlig søkning til enkelte fag. [Bedring siste par år!] Innen næringsmiddelteknologi er søkningen siste år meget dårlig. (HiST er for øvrig eneste norske institusjon som har denne utdanningen.)

Masterstudier: HiST har som samlet institusjon få egenakkrediterte masterstudier. Det er likevel en styrke at avdelinger og fagmiljøer deltar flere mastersamarbeid, der annen institusjon har akkrediteringen. Det er også nye samarbeidsmastere som snart starter opp. TØH og ALT er spesielt aktive innen masterområdet.

Styrker (...?) (2005): Fag og FoU (1)

- **Stillingsprofil:** Internt i HiST meget store variasjoner. TØH og ALT har relativt sett høyest portefølje, helsefagutdanningene lavest. Vurdert mot sammenlignbare fagmiljøer ved andre høyskoler viser HiST styrke med avdelingene TØH og ALT. [\[Men god utvikling ASP siste år!\]](#)
- **Formidling:** HiST har hatt relativ god formidlingsproduksjon i forhold til 5 andre store høyskoler.
- **Rekrutteringsstillinger:** HiST har et bra antall dr.gradsstipendiater (lite satsing på professorkvalifisering).
- **Søkning til faglige stillinger:** Avd. rapporterer om tilfredsstillende søkning til vitenskapelige stillinger, men med klare unntak innen enkelte helsefag, og enkelte andre utdanninger (teknologi). Men det er ikke dermed gitt at de som rekrutteres har høy FoU-profil. [\[Ettertanke 2007: Trusselbildet for høyere utdanning både i Norge og i Europa: generasjonsveksling og manglende ettervekst!\]](#)

Svakheter(2005): Fag og FoU (1)

- **Toppstillinger** (prof/dosent): Få faglige stillinger, vurdert mot andre større statlige høyskoler. Men flere prof-tilsetninger på gang (TØH, ALT).
- **Doktorgrad:** Langt over 80 % av høyskolens faglig tilsatte mangler formell forskerkompetanse (doktorgrad).
- **Ulik tilsetningspolitikk internt:** TØH tilsetter i hovedsak førsteamanuenser med doktorgrad. ALT tilsetter i hovedsak i førstestillinger. Andre avdelinger har ikke tilsvarende praksis eller retningslinjer for tilsetninger. Jfr. Strategisk plan 2005-2010 er at høyskolen skal stille "... krav om førstekompetanse ved nyrekruttering til faglige stillinger så langt dette er faglig mulig". [Men: hva er nå de markedsmessige realiteter mellom fagområdene våre?]
- **FoU-produksjon:** HiST har samlet en **lav FoU-produksjon** sammenlignet med større norske høyskoler. Det er store interne forskjeller i HiST.

HiST – andre høyskoler: Pub.p.

Høyskoler, rangert (2006-tall):	2004	2005	2006
Høyskolen i Agder	135	186	191
Høyskolen i Oslo	80	133	112
Høyskolen i Bodø	51	62	78
Høyskolen i Lillehammer	51	45	48
Høyskolen i Telemark	26	45	42
Høyskolen i Gjøvik	8	24	41
Høyskolen i Hedmark	24	27	37
Høyskolen i Sør-Trøndelag	29	46	34
Høyskolen i Sogn og Fjordane	33	26	33
Høyskolen i Bergen	33	30	31
Høyskolen i Vestfold	22	26	31

HiST - publikasjonspoeng

Avdelinger	2004	2005	2006
HiST sum totalt	30	44	36
(Uspesifisert enhet)	0	1	
AHS	5	12	4
AITeL		1	
ALT	13	15	5
AMMT	2	5	1
ASP	2	4	3
AFT	3	1	6
TØH	6	6	18

Svakheter (2005): Fag og FoU(2)

- **Inntekter fra Forskningsrådet:** Har siste år ikke vært spesielt høge, målt mot institusjoner av tilsvarende størrelse som HiST.
- **Inntektene fra EU (rammeprogrammer):** Har siste år ikke vært spesielt høge, målt mot institusjoner av tilsvarende størrelse som HiST.
- **FOU-andel:** Målet om minst 25 % FoU skulle ha vært oppnådd i 2004, i hht. styrevedtak i 1999. Målet er ikke oppnådd for institusjonen totalt. TØH og ALT har minst 25 % FOU.

Svakheter(2005): Fag og FoU 3

Nye studier: Siden 1995 har høghskolen utviklet få nye (flerårige) studier på BA-nivå. [Men har gjort det på MA-nivå].

Lite faglig utveksling: Høghskolen har en liten utveksling av vitenskapelig tilsatte. [Men hva er nå relevante fora?]

Mellom programområder/avdelinger er **det lite samarbeid internt i HiST**. Situasjonen er noenlunde tilsvarende med andre fusjonerte høghskoler (etter 1994). [? Ikke nødvendigvis svakhet – jfr neste bilde.]

HiST har et svært lavt **grunnbevilgningsnivå** – det laveste av alle høghskoler.

Høghskolen har **lavest oppdragsinntekter** av de 6 største høghskolene (2003) fra oppdrag.

HiSTs ansikter og kulturer – mangfold (1)

Høgskolereformen 1994: Målene var bedre faglig samarbeid på tvers av sammenslåtte læresteder, sterkere utdanningskulturer, og større studiemuligheter for studentene på tvers av gamle institusjonsgrenser. Disse målene er i liten grad oppfylt ved høgskolene (jfr. evaluering av Høgskolereformen). Motkreftene til å nå målene var (jfr. evalueringslitteraturen):

A) Nasjonale fagstandarder:

De nasjonale fagstandardene og påbygningsproblematikk til høgre grad drev økonomi- og ingeniørutdanning til å tenke faglig vertikalt, og ikke tverrfaglig samarbeid innen de fusjonerte lærestedene.

Lærerutdanningene: var permanent utsatt for endringer fra Stortingets side, og krav om fagdidaktisk innretning minimaliserte mulighet til innpassing av fag fra andre utdanninger.

Helse- og sosialfagutdanningene: Motsatt tendens: samme organisatoriske paraply resulterte i mer samarbeid mellom disse.

HiSTs ansikter og kulturer – mangfold (2)

B) Ulike fagkulturer i de fusjonerte organisasjonene:

I HiST har TØH soknet til distriktshøgskole-tradisjonen, med klar fagdisiplinær identifikasjon.

Helse- og ingeniørutdanninger har tilhørt en utpreget profesjonstradisjon.

Allmennlærerutdanning har på sin side hatt brytning mellom profesjonsperspektiv og disiplinorientering innen de fleste av sine fagområder.

HiSTs utfordringer (1)

- 1. Øke studentantallet, ...** og mulige tiltak er...
- 2. Nyetablering av studietilbud** (BA-nivå): bør vi ha større endringsberedskap?
- 3. Nyetablering av studietilbud** (MA-nivå): Bra, men bør være veloverveide, strategiske satsinger.
- 4. Nedlegging av studietilbud:** Dersom det brenner, når er nok nok (=beslutningskompetanse)?
- 5. Stillingsporteføljen:** Bør bedres betraktelig, når vi sammenligner med andre større høyskolars (prof/1.aman.)
- 6. Generasjonsveksling tilsatte:** En megautfordring for HiST - og for den vestlige verden for øvrig.
- 7. FoU-resultater:** Publikasjonspoeng og Forskningsrådsbevilgninger bør auke (kanskje også EU-midler/prosjektledelse). - Vurderingskriterier FOUmidler?
- 8. Oppdragsinntekter:** Bør øke, særlig inntekter fra privat næringsliv.
- 9. Grunnbevilgningen/KD:** HiST har den laveste i Norge.